

HOLICKO

KRAJEM EMILA HOLUBA

Pracovní list s informacemi o obci, matematickými a čtenářskými úlohami.

JAROSLAV

Počet obyvatel

259

(k 1. 1. 2024, zdroj ČSÚ)

Počet domů

87

((k 26. 3. 2021, zdroj ČSÚ)

Rozloha

494 ha

(k 1. 1. 2024, zdroj ČSÚ)

1. písemná zmínka

1399

Jaroslav – vesnička pod hustým lesem

- Výškový rozdíl mezi horním a dolním koncem obce je 45 metrů
- Obec plná živých tradic
- Vesnice historicky spjata s pálením dřevěného uhlí

Spolufinancováno
Evropskou unií

MSMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

ih MAS
HOLICKO o.p.s.

Informace o obci Jaroslav a její historii

Sic malá, ale přesto obec, kterou nemůžete minout, pokud se z Holic vydáte do Vysokého Mýta. Ti, co tudy jen projíždějí znají však jen její menší část. Rozhodující osídlení leží kolem silnice na Horní Jelení, kde má své obydlí většina ze zhruba 250 místních obyvatel. Tento počet se ale značně rozšiřuje o víkendech a prázdninách, kdy sem desítky lidí přijíždí k odpočinku na své chalupy.

I o Jaroslavi máme první písemné zmínky z roku 1399. Vynikala zejména v době rybníkářství z doby předhusitské, kdy bylo v okolí současné obce vytvořeno devatenáct rybníků, a právě kolem nich se začalo tvořit osídlení. První zmínka je o stavbě dřevěného mlýna, postaveného u přímého výtoku vodního zdroje na Ježku. Zde u pramenů vznikla původní osada U Mařenky. Prvotně bylo v obci obživou pálení milířů pro výrobu dřevěného uhlí. V době feudalismu byla část rybníků zrušena a v okolí obce se začalo pěstovat. V pozdějších dobách se jako obživa stala práce v lese a těžba dřeva. A není divu, v okolí Jaroslavi jsou lesy místy dost hluboké a táhnou se od Chocně až k Hradci Králové.

Zánik původní osady V Ježku se datuje 29. prosince 1739, kdy velká vichřice společně s malým zemětřesením poškodila budovy v okolních vsích a zcela zničila dřevěný mlýn, letohrádek a většinu malých stavení. Ty se již neopravovaly a postupně pustly. Nakonec byly zbytky dřevěného mlýna rozebrány a přemístěny do Jaroslavi, kde byl u rybníka Šoltys mlýn znovu postaven a mlelo se zde až do roku 1953, kdy byl tento mlýn stržen z důvodu výstavby plynulého směrového oblouku státní silnice I/35.

Lesy ČR ve zmiňované lokalitě provedly před lety obnovu těchto kaskádovitých rybníků, kde při výstavbě spodního rybníku byl nalezen a zachován původní dlabaný, dřevěný náhon mlýnského kola vrchnostenského mlýna osady V Ježku. Toto místo se nachází v lesích nad Jaroslaví ve směru na Vysokou a vede k němu cyklostezka.

V současnosti se kulturní a společenský život obce odehrává v nově opravené budově bývalé školy. V obci aktivně působí Sbor dobrovolných hasičů, fotbalový oddíl TJ Sokol Jaroslav a Myslivecké sdružení.

Zajímavosti v obci Jaroslav

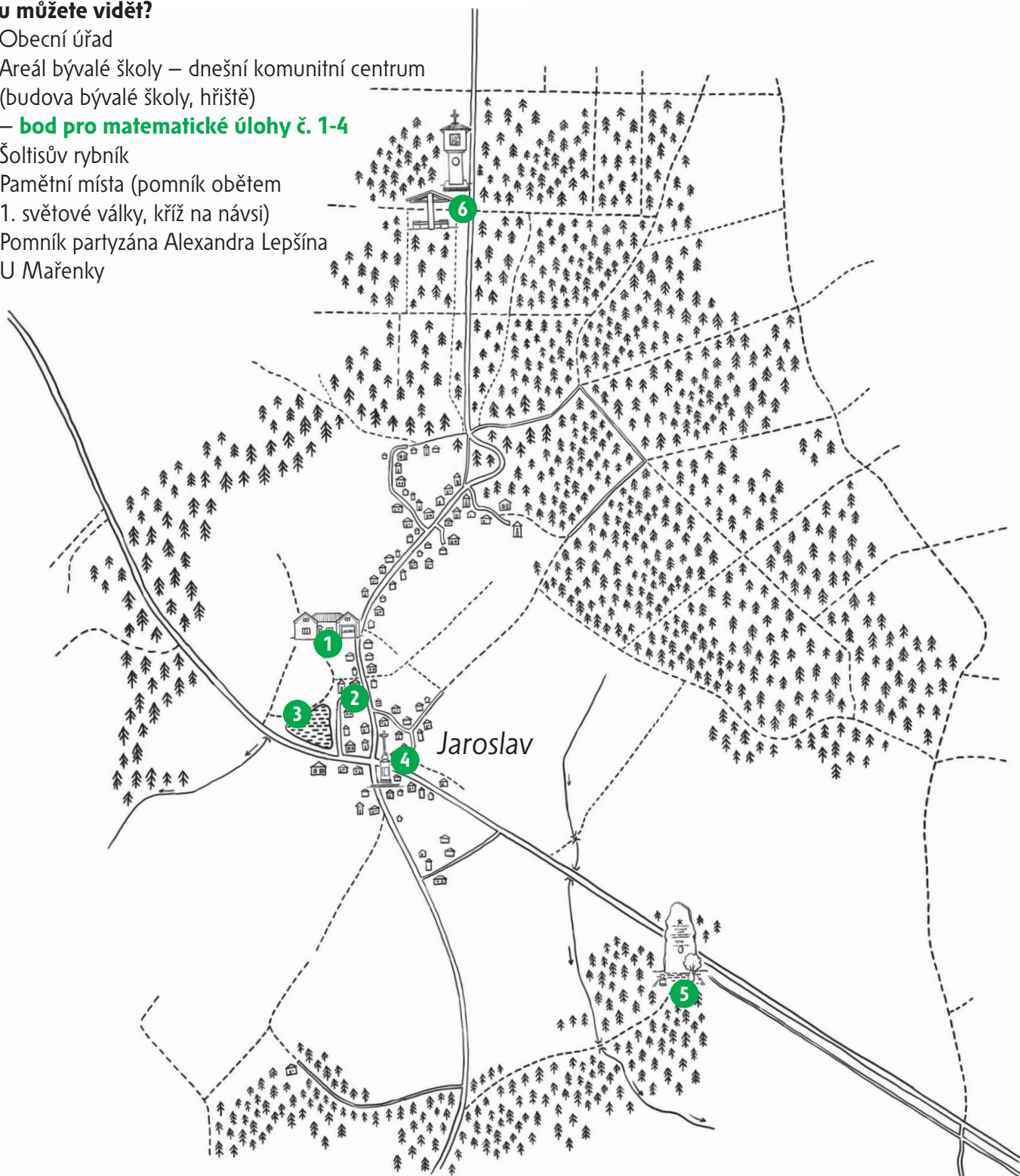
Co tu můžete zažít?

Novoroční výšlap – leden
Obcházení ovocných stromů na svátek svatého Matěje – únor
Vodění Jidáše – Velikonoce

Koho jste tu mohli potkat? Jaroslav Brož – mistr Evropy ve skoku do dálky

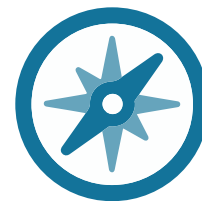
Co tu můžete vidět?

1. Obecní úřad
2. Areál bývalé školy – dnešní komunitní centrum (budova bývalé školy, hřiště)
– **bod pro matematické úlohy č. 1-4**
3. Šoltisův rybník
4. Pamětní místa (pomník obětem 1. světové války, kříž na návsi)
5. Pomník partyzána Alexandra Lepšína
6. U Mařenky

Více informací o zajímavých místech v obci najdete na webových stránkách uvedených v zápatí.

Matematické úlohy v obci Jaroslav pro žáky 1. a 2. stupně ZŠ

Pro výpočet lze využít aplikaci MathCityMap Kód: 1323818

Umístění: Místa najdete v mapce na str. 2

Informace o této trase Počet úloh: 4

Očekávaná doba trvání: 50 min

Délka: 0,1 km

Výsledky a řešení úloh naleznete na webových stránkách uvedených v zápatí tohoto listu.

Budova bývalé školy – okna

Na budově bývalé školy jsou nad hlavními vchodovými dveřmi (ve směru od silnice) dvě malá okénka. Spočítejte, kolik je v nich skrytých obdélníků nebo čtverců.

Odpověď: _____

Nápověda 1 Prohlédněte si okenní tabulky v malých oknech. Jaké obdélníky vidíte?

Nápověda 2 Hleďte na malých oknech různé obdélníky. Některé budou tvořeny více okenními tabulkami.

Budova bývalé školy

Pod věžičkou na budově bývalé školy najdete rok jejího postavení. Nahradte jednu číslici jinou tak, aby nová čtveřice číslic tvořila dohromady pythagorejskou trojici čísel. Výsledek je rok s pozměněnou číslicí.

Odpověď: _____

Nápověda 1 Pythagorejská trojice je trojice přirozených čísel, která jsou délkami stran nějakého pravoúhlého trojúhelníku a platí pro ně Pythagorova věta.

Nápověda 2 Rozdělte rok na věžičce na tři čísla, hleďte k nim druhé mocniny a zkoušejte, zda součet některých dvou mocnin dává druhou mocninu jiného čísla.

Průlezka s obdélníky na hřišti

Na hřišti za budovou bývalé školy je průlezka s žebříkem z tyčí. Podívejte se na žebřík a spočítejte, kolik obdélníků ohraničených tyčemi na žebříku najdeme. Spočítejte všechny tyto obdélníky a jejich počet zadejte do odpovědi.

Odpověď: _____

Nápověda 1 Hledáme žebřík se špruslemi.

Nápověda 2 Počítáme obdélníky pouze na žebříku se špruslemi.

Čtvercová síť na hřišti

Na průlezce se čtvercovou sítí spočítejte všechny malé čtverečky. Určete, jaké rozměry (v přirozených číslech) by musel mít obdélník s tímto obsahem čtverečků, aby měl maximální obvod. Napište délku delší strany takového obdélníku.

Odpověď: _____

Nápověda 1 Spočítejte počet čtverců sítě a ukažte si délky stran obdélníku, který síť na průlezce tvoří.

Nápověda 2 Zkoušejte hledat jiné délky stran obdélníků se stejným obsahem, jako má obdélník na průlezce.

O Mařence

Pověst z knížky Holicko – pověsti a povídačky

Mezi Horním Jelením a vesnicí Jaroslavi táhnou se hluboké lesy. Někde uprostřed nich vedla před dávnými lety vozová cesta, lemovaná močály a bažinami. Ty se v lesích ale nacházely i na dalších rozličných místech.

Jednou pořádali v těchto lesích páni slavný hon. Sjeli se na něho hosté a honci ze širokého okolí, sláva to byla tehdy veliká. Na hon přijela ze zámku v Zámrsku také paní hraběnka. Jakmile trubači fanfárou hon zahájili, vyrazila s ostatními pány na štvanici jelena. V hustých lesích však zabloudila. Bloudila na svém koni dlouho a dlouho a čím déle bloudila, tím více ji moc bludného kořene zamotávala a přivedla ji až k bažinám. Kůň chtěl bažiny přebrodit, když však došel doprostřed močálů, propadl se i s hraběnkou.

Na památku tam po čase postavili lidé pomník a pojmenovali místo po paní hraběnce „Mařenka“.

Čtenářské úlohy k pověsti O Mařence pro žáky 1. a 2. stupně ZŠ

Příklady řešení některých úloh najdeš na webové stránce uvedené dole na tomto listě, pokud ne, zvládneš to sám/sama.

Odpověz na otázky:

- a) Proč jela hraběnka do Jaroslavi? _____

- b) Jak vypadalo okolí Jaroslavi? _____

- c) Jaké zvíře lovci pronásledovali? _____
- d) Jakým výzvám Mařenka čelila? _____

- e) Jak příběh skončil? _____

Napiš alternativní konec příběhu. Co by se stalo, kdyby Mařenka nezabloudila?

Znáš jinou literární postavu, která se jmenuje Mařenka? Co má společného s hraběnkou Mařenkou, v čem se naopak liší?
